

Leerrede over Spreuken 8: 1 t/m 9, uitgesproken op DANKDAG 31-10-1951 morgendienst te Schiedam door H. Hofman , evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 33: 5

Lezen - Spreuken 8

Voorrede:

In het vers dat wij zo-even zongen is sprake van twee machten, namelijk van de macht van God, Die almachtig is en van de macht van satan, die gezegd wordt te zijn de overste der wereld. Satan wordt hier, uit kracht van de verdorvenheid geëerd, gehuldigd, ja als God verheerlijkt. Het doet zich aanzien alsof ook satan almachtig is, vanwege alle opzet en openbaring, doch die macht is door Christus aan het kruis vernietigd. In het paradijs was het al voorzeggd dat Christus de kop van de slang zou vermorzelen, dat is: satan de macht ontnemen.

Er wordt wel eens gezegd, dat, hoewel hem de kop vermorzeld is, hij hier zo geducht zijn staart roert alsof hij hier heerschappij voert. Doch het is slechts zaak hoe wij zijn, hoe wij het zien en beleven. Zien wij op alle machten die er werken, dan zeggen wij: "Wat moet het worden", maar zien wij op de almacht Gods, waarvan wij zongen:

Geen ding geschiedt er ooit gewisser,
dan 't hoog bevel van 's HEEREN mond;...

dan is er eigenlijk geen krimp. Want wat Zijn liefde wil bewerken (bij ons persoonlijk, in onze gezinnen, onze gemeenschap en in het algemeen), dat ontzegt Hem Zijn vermogen niet. Hem toch, Die almachtig is, moet alles onderworpen zijn, wát zich ook tegen Hem stelt. Als wij belangen hebben (daaronder verstaan wij in het bijzonder: belangen bij Christus, bij Zijn Koninkrijk, dus het heil, de welvaart van Zijn gemeente), dan kunnen wij er op rekenen dat, al hebben wij nooit kennis gemaakt met de machten die tegen God zijn, wij er dan wel achter zullen komen en dat op een geduchte wijze.

Ook zoals alles zich thans doet aanzien, dan zijn er toch redenen dat wij er met de handen in het haar als bij de pakken zouden gaan neerzitten. Als God niet almachtig was (ik zal slechts één vraag doen), weten jullie dan wat er van jullie kinderen terecht moet komen? Wat zal het einde zijn? Heeft satan zijn netten niet zó uitgezet om alles in zijn greep te hebben? Moeten wij dan, als wij op dat alles zien en op onze kinderen, niet in de grootste jammer en ellende, onze handen tot God opheffen? Hij alléén, Hij kan de Zorgdragende zijn, en in Zijn almacht openbaar brengen wat er in Zijn hart is, namelijk om van Zijn eer en werken openbaar te brengen en dat de Naam van Christus voortgeplant zal worden van kind tot kind, zolang als er de zon zal zijn.

De geest uit de afgrond die werkende is, kunnen wij toch niet anders bezien dan als de kanker. Iemand die de kanker heeft, gaat soms voor 't oog gezond en fris over de aarde, maar die kwaal ondermijnt heel het gestel, en op een gegeven moment komt het tot openbaring, en de mens die als een pronkstuk over de aarde gaat, zakt dan als een kaartenhuis in elkaar. Afgelopen! Zó is toch de geest van deze tijd werkend? Zodat men moet zeggen "Wat moet daar het einde van zijn?" Maar dit blijft staan:

Geen ding geschiedt er ooit gewisser,
dan 't hoog bevel van 's HEEREN mond;
Zijn Godd'lijk almacht spreekt, en 't is er,
Zijn wil gebiedt, en 't wordt terstond...

Al was er een Farao die zei: "Wie is de HEERE, Wiens stem ik gehoorzamen zou,...?", het bevel Gods was niet te keren. Farao kende maar één god, dat was hijzèlf. Zijn wil was wet en die zou hij dóórzetten tot elke prijs. En nu komt er een man, die indertijd nog voor zijn leven had moeten vluchten, in eenvoud voor hem staan, zeggend: "Zo zegt de HEERE: Laat Mijn volk trekken ..." Alles wat die man bij zich had was een stok.

Je zou zeggen wat moet die oude man, die herder, nu beginnen tegenover zo'n "god" als Farao is? Maar hij geeft door wat er bij God is. Er staat niet: "Ik zeg", maar: "God zegt", namelijk dat Farao Zijn volk zou laten trekken. Maar Farao had daar geen zin in. Daarom moest Mozes zeggen, dat het de wil van God was en omdat hij geweigerd had het volk te laten trekken zou het water dat in de rivier was in bloed veranderd worden. Farao was er mee begonnen om de kinderen van de Israëlieten in het water van de Nijl te laten werpen, zodat de rivier om zo te zegen als rood gekleurd was van het bloed van onschuldige kinderen, nu begint God dáármede. Hij staat, als de Almachtige, boven de macht van Farao. Als Farao weigert te doen, gelijk de HEERE gesproken heeft -- hij was toch de baas in Egypte, daarom zou dat slavenvolk voor hèm buigen - dan komen er kikvorsen. Ja, hij had wel veel te commanderen, maar over niet één kikvors was hij de baas. En als God het gebiedt wordt het stof tot luizen. Waar blijft Farao nu met al zijn praats? Hebben wij daar wel eens goed op gelet? Zó is God.

Laten wij op die zaken zien, dat er geen ding ooit gewisser geschiedt, dan 't hoog bevel van 's HEEREN mond. Als die zaken mij niet hadden bezet, dan zou ik zeggen: "Dankdag houden?, laten wij maar met elkander op de grond gaan liggen, want alles is ten dode opgeschreven." Maar nu blijft er onder alles, dat Hij Zijn verbond gedenkt tot in eeuwigheid, het Woord dat Hij heeft ingesteld tot in duizend geslachten. Laat er dan bij ons maar werken van vernedering, schande, oneer, schuldbesef, verwerpelijkheid, (mèt onze kinderen, die mede als vergiftigd en aangestoken zijn door de geest van deze tijd, want daar leven zij ook midden in), en alzo voor Zijn aangezicht komen.

Vanmorgen was het mistig, en bij een ieder die daarin liep zette de mist zich op de kleren, geen onderscheid makend tussen rijk of arm, groot of klein. De mist voerde heerschappij. Zo is het ook met de geest van deze tijd, van deze eeuw. Laten wij ons dan voor God verootmoedigen, dan blijft er over dat Hij almachtig is en dat Hij Zich nog in daden bewijst. Want dat wij nog eten en drinken hebben, dat Neerlands grond ook deze zomer nog door de regen werd gedrenkt en door de zon werd bestraald, vindt zijn oorzaak in Gods eeuwige liefde, in Zijn welbehagen, dat Hij in de toorn nog des ontfermens gedenkt. Laat ons dan niet de moed ontnomen worden, maar laten wij op Gods almacht zien, en als schuldigen, in schande, in vernedering aan Zijn troon hangen. Want dat is toch Zijn wil, dat wij daarin geloof oefenen dat Hij die God is, Die Zich in Zijn Woord heeft geopenbaard als de Getrouwe, als de Waarachtige, als de Onveranderlijke?

Daarom vragen wij een ogenblik uw aandacht voor een gedeelte van de Schriftuur, dat Hij ons voor vandaag heeft toegeschikt uit het ons zo-even gelezen 8e hoofdstuk van de Spreuken van Sálomo, vanaf het 1e tot en met het 9e vers. Ik zal het maar tegelijk in zijn geheel voorlezen:

Tekst.

1. *Roept de Wijsheid niet, en verheft niet de Verstandigheid Haar stem?*
2. *Op de spits der hoge plaatsen, aan de weg, ter plaatse, waar paden zijn, staat Zij;*
3. *Aan de zijde der poorten, voor aan de stad, aan de ingang der deuren roept Zij overluid:*
4. *Tot u, o mannen! roep Ik, en Mijn stem is tot de mensenkinderen.*
5. *Gij slechten! verstaat kloekzinnigheid, en gij zotten! verstaat met het hart.*

6. *Hoort, want Ik zal vorstelijke dingen spreken, en de opening Mijner lippen zal enkel billijkheid zijn.*
7. *Want Mijn gehemelte zal de waarheid bedachtelijk uitspreken, en de goddeloosheid is Mijn lippen een gruwel.*
8. *Al de redenen Mijns monds zijn in gerechtigheid; er is niets verdraaids, noch verkeerd in.*
9. *Zij zijn alle recht voor degene, die verstandig is, en rechtmatig voor degenen, die wetenschap vinden.*

Zingen.

Psalm 90: 9

Laat Uw genâ ons met haar troost verrijken,...

Leerrede.

Hoe groot de macht van satan ook moge zijn, nochtans is hij een overwonnen vijand. Al bij zijn eerste opzet om God gelijk te zijn, heeft hij het in de hemel verspeeld en werd hij daar uitgeworpen. Zijn oordeel staat al vast. Ook aan het kruis verloor hij het van Christus. Daardoor is hij een verslagen vijand, die zijn macht slechts kan uiten voor zover het hem toegelaten wordt. Uiteindelijk is de overwinning voor Christus, waarvan het dan ook in de hemel zal weergalmen, dat de zaligheid en de kracht, en het Koninkrijk geworden is onzes Gods; en de macht van Zijn Christus.

Daarvan vinden wij ook hier. Immers, in onze tekstwoorden die wij u zo-even hebben voorgelezen, wordt aanstonds de eeuwige zelfstandigheid Gods des Vaders, namelijk Zijn heilig Kind Jezus, en dat onder de benaming van de Wijsheid, de opperste Wijsheid, sprekende ingevoerd: "Roept de Wijsheid niet, en verheft niet de Verstandigheid Haar stem?" Dus in plaats van satan, dat die hier de machthebbende is en het laatste woord zou spreken, is hier in het bijzonder -- onder bloemrijke bewoording -- sprake, hoe God op aarde handelt door Zijn Zoon, Die de grootste en de eerste rechten heeft.

Als wij lezen: "In den beginne schiep God de hemel en de aarde. De aarde nu was woest en ledig, en duisternis was op de afgrond; en de Geest Gods zweefde op de wateren. En God zei: Daar zij licht! en daar werd licht", dan staan wij, als mensen met een verduisterd verstand, voor een groot probleem! Voor God echter bestaan er geen problemen, ook niet die zogenaamd onoplosbaar zijn. Dat is wel zo bij ons mensen.

Het probleem waarvoor ons verduisterd verstand dan komt te staan is: "Hoe kan God, Die Geest is, Zich verheerlijken in hetgeen stoffelijk, dat vergankelijk is? Kàn dat? Dat is toch niet in overeenstemming met de heerlijkheid, de volmaaktheid van Zijn Wezen?"

Daar Gode al Zijn werken van eeuwigheid bekend zijn, bedenkt dan eens even, dat het een openbaring van Zijn eeuwige barmhartigheid was, toen God alles in aanzijn riep. Want overziende dat het mensdom dat Hij op de aarde zou plaatsen, zich van Hem zou afwenden, en zich in een staat van oordeel en vervloeking zou werpen, daarin heeft God reeds van eeuwigheid voorzien in het eeuwig raadsbesluit, in het eeuwig voornemen. Immers God sprak: "Wie is Hij, Die met Zijn hart Borg worde, om tot Mij te genaken?" Toen heeft Christus dat op Zich genomen om Borg en Middelaar te zijn van dat Nieuwe Testament, van dat verbond der genade. Daardoor heeft God in Hem de aarde met alles wat er op en er in is, in aanzijn kunnen roepen als openbaring van Zijn barmhartigheid, dus om Zijn heerlijk deugdenbeeld op de lofrijkste wijze te openbaren.

Het was dus in zuivere overeenstemming met de grootheid en heerlijkheid van Zijn Wezen. Daarom heeft Hij het al in aanzijn geroepen door Zijn Zoon, in Hem. Dat is ook de reden waarom Johannes het Evangelie begint met te beschrijven: "In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God. Dit was in den beginne bij God. Alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt, en zonder Hetzelve is geen ding gemaakt, dat gemaakt is. In Hetzelve was het Leven, en het Leven was het Licht der mensen." Daar zien wij dus de grondslag dat alles reeds van Christus was.

Nemen wij daarbij nog wat Paulus heeft geschreven in de brief aan de Colossensen: "Want door Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen; En Hij is voor alle dingen, en alle dingen bestaan tezamen door Hem."

Door het Woord des HEEREN zijn dus de hemelen gemaakt en door de Geest Zijnsmonds al hun heir, hoe zou Hij dan dit benedenrond, als dat niet meer tot verheerlijking van Zijn Naam is, als aan satan kunnen prijsgeven? Hoe zou dat in overeenstemming zijn te brengen met de reinheid van Zijn Wezen? Dat kàn toch niet? Dat is in volkomen strijd met Zijn Wezen, met de heerlijkheid van Zijn deugdenbeeld.

Dat satan hier zijn macht geopenbaard heeft, en de mens gevallen is, is niet buiten het hoofdbestuur en de toelating Gods geschied. Hoewel Hij geen oorzaak is van de zonde, nochtans is het niet buiten Zijn bestek. Dat: "De aarde des Heeren is, en de volheid derzelve" en dat alles gegrond is op het Woord door Wie het is, zijn zaken die wij tot onze troost hebben. Want dat Christus ook genoemd wordt: "het Woord", is toch zó, dat God de gedachten van Zijn hart door Zijn Zoon als heeft vertolkt en geopenbaard heeft in het ganse scheppingswerk, en dat doet Hij ook in volkomenheid in het werk van herschepping, van genade. Heeft Hij, zeiden wij, alles in aanzijn geroepen als openbaring van Zijn barmhartigheid, zo is het ook de bedoeling Gods, dat Hij dat hier verder zal openbaren - openbaring van barmhartigheid - aan rampzalige, ellendige Adamskinderen, om hen er de vrucht van te doen genieten ten eeuwigen leven.

Hoewel de mens zich door de zondeval van God heeft losgemaakt, zich de drievoudige dood onderworpen heeft gemaakt en het aardrijk vervloekt is - doornen en distelen zou voortbrengen - en die zaken in wezenlijkheid zo zijn, nochtans is Christus gebleven het Woord, door Wie alle dingen zijn en tot Wie alle dingen zijn.

Immers, niet zodra was de zondeval geschied, of daar openbaarde God: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar Zaad; Datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult Het de verzenen vermorzelen." Daar kwam dus aanstonds voor de dag: satan, al zijt gij een grote macht en hebt gij - toen gij uit de hemel geworpen zijt - naar de aarde gegrepen en hebt gij Adam -- die als hoofd van het verbond der werken stond, vertegenwoordigend heel zijn nageslacht -- in uw macht, al zijt gij de overste der wereld geworden, maar ... Mijn Zoon is er óók nog! Mijn Zoon, door Wie Ik vertolkt heb de gedachten van Mijn hart, met alles door Hem in aanzijn te roepen. Er is door satans greep geen haar, geen draad aan afgedaan. Christus, de Zoon des levenden Gods, is gebleven.

God is dat in het paradijs gaan openbaren en Zijn liefde en barmhartigheid in een diepere zin bekend gaan maken dan Adam en Eva ooit tevoren hebben verstaan. Ja, wij zouden wel kunnen zeggen: op een volkómen wijze gaan openbaren. Want in die paar woorden, in die evangelieverkondiging ligt heel het werk des heils vervat, namelijk de verbreking van de macht des satans en de heerschappij van Christus, Die de eerste en de hoogste rechten heeft.

Bedoelde satan niets anders dan verwoesting, ondergang, en ellende; is dat heel zijn toelag en is het aardrijk vervloekt krachtens het rechtvaardig oordeel van God, zodat het doornen en distelen voortbrengt, nu treedt de Persoon van Jezus Christus op de voorgrond. Hij wilde mens worden!

Daar Hij op Zich genomen had om Borg te zijn, wilde Hij het oordeel dragen, het uitbrengen tot overwinning, de zonde teniet doen, satan overwinnen, ja alles in het reine brengen.

Welke vrucht is daaraan verbonden? Allereerst dit: hoewel het aardrijk vervloekt was, zou dit weer voortbrengen, gevende zaad de zaaier en brood de eter, en ten andere dat openbaar zou komen: eeuwige zaligheid en herstel in de gemeenschap met God.

Laten wij dus bedenken, dat het land nog heeft voortgebracht (dit seizoen is weer geëindigd - er is geploegd, gezaaid, geoogst) en dat wij hier bij elkander zijn, is alles door Hem, door Wie en tot Wie alle dingen zijn. Dat er nog spijs en drank is en wij klederen hebben om aan te trekken, noem maar op tot het geringste toe van kleding en schoeisel, dat wij onderdak hebben, dat wij nog in vrijheid bij elkander kunnen zitten, dat het mensdom niet als duivels tegenover elkaar staat, dat alles vinden wij weer in de Persoon van Jezus Christus. Wordt Hij ook daarom niet een Vader genoemd? Immers Hij wordt toch ook genoemd Vader der eeuwigheid? Wat doet een vader? Die is toch de zorgdragende? Zo heeft Christus ook de naam van vader en dat van eeuwigheid. Dat nam Hij, in dat eeuwig raadsbesluit, op Zich en dat is Hij hier in de tijd gaan uitwerken. Zó is Hij.

Alles wat wij hebben, moeten wij Hem toekennen. Laten wij dus maar eigenen - en ons al meer voor God leren verootmoedigen - dat wij alles verbeurd hebben, ... persoonlijk, met onze gezinnen, met onze families, met de steden onzer inwoning, als volk, dat het is: verbeurd, verbeurd, verbeurd! Dan kunnen wij een dronk waters en een brok broods aan Christus toekennen, zeggend: dat hebt Gij verdiend. Dan hebben wij redenen tot dank. Want wie zijn wij in onszelf? Wij eten, drinken, doen, laten en leven onszelf, maar zo wij alles Hem toekennen dan kan er aanleiding, oorzaak zijn, dat wij dat alles Jezus Christus toekennen en Hem gaan verheffen door Wie alle dingen zijn. Waarom is de regen nog op de aarde neergedaald? Waarom heeft de zon nog alles bestraald en vruchtbaarheid teweeg gebracht? Dat is alles door Jezus Christus, door Wie er nog regenwolken zijn en door Wie de zon er nog is. Het is alles het Zijne. Toen die knecht Gods, Jozua, in de strijd tegen de vijanden Gods, geen gelegenheid meer zag hen, tot eer van God, te verdelen, omdat de dag ging dalen, riep hij uit: "Zon, sta stil te Gibeon, en gij, maan, in het dal van Ajálon!" En er was geen dag aan deze gelijk, vóór hem noch ná hem, dat de HEERE de stem eens mans alzo verhoorde; want de HEERE streed voor Israël. De zon is ook van Christus, alsook de maan! Dat alles is tot eer en verheerlijking Gods. Zo is er bij God en Christus ruimte in overvloed. Alles is in Zijn hand, in Zijn macht.

Echter de nacht, de duisternis waarin wij zijn is zó vreselijk groot, zó verschrikkelijk, dat er kortweg van staat, dat wij verduisterd zijn in het verstand en vervreemd van de kennis van God . Hoe kan nu een blinde over kleuren spreken? Wat kan een totaal vervreemde (al is hij dag en uur bij ons in huis geweest, maar na jaren van afwezigheid geheel van ons vervreemd is) er van af weten wat er nu in het huis is? Zo weten wij, door de zonde, door de totale vervreemding die er in ons is, niets van God noch van Christus. Tot spijt van heel de hel maar tot prijs van de eeuwige genade, is hier sprake van: "Roept de Wijsheid niet?"

Wordt Christus het Woord genoemd, hier lezen wij echter van de Wijsheid, zijnde het ware Licht en de ware Kennis, ja tot reine kennis en tot een zuiver licht. Daarom staat er op een andere plaats, dat Hij het Licht der wereld is. Ook wordt Hij het Leven genoemd, dan weer de Weg, alsook de Waarheid. In het kort genomen, men noemt Zijn Naam: "Wonderlijk." Dat is heel Zijn Persoon eigen, als God maar ook als mens, als Middelaar Gods en des mensen.

Van de Wijsheid wordt gezegd dat Hij niet stilzwijgend is, maar handelend optreedt: roepend! Ik behoef hier niet te roepen, want als ik gewoon spreek dan kan men mij tot in de verste hoeken horen. Maar als men ver, vèr weg is, dan is het nodig om te røpen, dan kan men het met gewoon spreken niet meer af.

Dit zegt ons dus, dat Christus hier zondaars aanspreekt, die zó ver, vèr, VER van God af zijn - verduisterd in het verstand - dat Hij hen moet roepen. Hij wil hen aanroepen, dus wakker maken. Want het zijn Gods schepselen die hier deze aarde bewonen en niet bestemd zijn voor zichzelf noch voor satan, maar oorspronkelijk tot Gods eer.

Wij, noch onze kinderen, zijn geschapen om de vazallen des duivels te zijn, zodat hij met ons kan doen gelijk het goed is in zijn ogen. Ook niet dat hij ons als instrumenten gebruikt, want dan zal daarvan het einde zijn dat de Koning zal zeggen: "Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is." God heeft de mens in aanzijn geroepen tot eer en verheerlijking van Zijn Naam, om een beeldrager Gods te zijn, als een pronkjuweel in Zijn scheppingswerk, om als lichtdragers te zijn van dat ongeschapen Licht.

Dat is dan door de zonde vernietigd, maar de bedoeling Gods is, dat het alles weer in Christus hersteld en openbaar wordt. Zijn dat geen zaken om ons op te wekken tot dank, hulde, eer aan God en aan Zijn Gezalfde? Denkt het u eens even in wat het is, dat Hij ons uit de modder van onze zonde en uit de macht, de tirannieke heerschappij, des duivels wil halen en ons weer terug wil brengen in de oorspronkelijke staat; en herstel wil geven in de gunst en gemeenschap met God, onze Schepper. Hij roept!

Verleden maandag zei nog een catechisant over het, op afgelopen zondag, gehouden Heilig Avondmaal, het eerder nooit zo verstaan te hebben dat Christus tot ons komt. Dat doet Hij zowel door het Woord alsook door de sacramenten, dan komt Hij naar ons toe. Hebben wij dat al eens opgemerkt, dat de zaken zo zijn? Oorspronkelijk is het toch een verborgenheid; ja, heel dat Koninkrijk is een verborgenheid.

Jaren geleden, toen er ook Avondmaal was en ik de tafel en alles in gereedheid bracht, zat ik even met mijn handen onder mijn hoofd: vréselijk, wíe was ik? Moest ik het nachtmaal bedienen daar in mij niets anders was dan de dood en nog eens de dood! Er was geen geest noch leven, niets was er bij mij! Terwijl ik daar zo zat, kwamen deze woorden tot mij: "Laat ons Zijn aangezicht tegemoet gaan met lof." Wat is daar de inhoud van? Dat Christus tot òns komt. Dat doet Hij door Woord èn door sacramenten. Al zijn wij ver, ver, vèr van God af, maar Hij komt naar ons toe: roepen! Al zijn wij doof, al zijn wij nog zo verstokt, nochtans wordt Hij gezegd, de Komende te zijn door Zijn Woord en sacramenten, om ons te verstaan te geven het eeuwige welbehagen Gods des Vaders. Verheven zaken!

Aan mensen, die zo ver van God af zijn -- want de zonde zitten tussen ons en Hem, waardoor wij niet tot God kunnen naderen en God niet tot ons, want Hij kan niet met de zonde delen, Hij kan er niet overheen stappen -- wil Hij barmhartigheid openbaren. Want Hij heeft alles in Christus geschapen, Die het Woord is, Die hier de Wijsheid genoemd wordt. Door die reine Wijsheid, vloeiend uit Gods Wezen, gaat al de wijsheid der wereld en van satan, al zijn listen en bedrog, geheel te gronde. Christus komt, Hij roept, Hij benadert, Hij wil openbaar brengen wat verborgen is.

"Die wijsheid dan, vanwaar komt zij, en waar is de plaats des verstands? De afgrond zegt: Zij is in mij niet; en de zee zegt: Zij is niet bij mij." Het wordt nu genoemd: haar gerucht van ver te hebben gehoord, maar straks zal satan er wel anders achter komen, wanneer ellendige zondaars hun voeten zullen zetten op de nek van die draak en overwinnaars zullen zijn door de Triomfator Christus, de Wijsheid des Vaders.

Toe, laat dit woord -- hoe ernstig de tijd ook is -- een woord van opwekking zijn, om ons aan God te binden, opdat wij Hem verheffen, De Oorsprong, uit Wie alle dingen zijn.

Roept de Wijsheid niet? Het is met het werk der genade niet zo gesteld, dat men behoeft te vragen: "Wie zal voor ons ten hemel varen, dat hij het voor ons hale, en ons hetzelfde horen late, dat wij het doen? Het is ook niet op gene zijde der zee, om te zeggen: Wie zal voor ons overvaren aan gene zijde der zee, dat hij het voor ons hale, en ons hetzelfde horen late, dat wij het

doen?" Want: "Nabij u is het Woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het Woord des geloofs, hetwelk wij prediken." Christus is de Zorgdragende. Hij komt erin tot ons.

Als wij het niet ter harte nemen, já, dat is een zaak die op onze rekening komt te staan. Want als wij verloren zullen gaan, dan zullen wij dat, op ons sterfbed of in de hel, Christus niet kunnen verwijten. Hier in de tijd, als wij gezond zijn, doen wij dat wel, want hoeveel wordt er niet geschermd met: "Mocht de Heere eens", en gelijktijdig zijn wij te lui om onze handen tot God op te heffen. Daarbij zijn wij zó verliefd op de zonden, dat wij geen enkele afgod te morzel willen trappen, doch er mede delen. Máár ... zullen wij er dan rekening mee houden, dat, als wij boven die enige, ware God en Zijn dierbare Wonderzoon de afgoden verkiezen van eigen "ik", van eer, van vlees, geld, hoogmoed, wereld, godsdienst (dàt kan ook een grote god zijn!), zij ons juist te gronde zullen richten? Want afgoden zijn de tegenvoeters van Christus. Hij wil zò de plaats der ere bij ons hebben, dat wij dat alles eraan zouden geven. Daarom wordt er ook zo'n arbeid aan ons besteed.

Verder wordt er gezegd: "Verheft niet de Verstandigheid Haar stem?", en volgen er enkele beelden: "Op de spits der hoge plaatsen, aan de weg, ter plaatse waar paden zijn, staat Zij; Aan de zijde der poorten, voor aan de stad, aan de ingang der deuren roept Zij overluid." Onder deze bewoordingen wordt voorgesteld, dat Christus geen Persoon is Die in duistere plaatsen der aarde spreekt, maar dat Hij zo openbaar is in Zijn prediking en in Zijn ambt en bediening, dat van het woord der prediking geldt: "Hebben zij het niet gehoord? Ja toch, hun geluid is over de gehele aarde uitgegaan, en hun woorden tot de einden der wereld."

Christus heeft door de eeuwen heen geleerd en Hij onderwijst nòg! Hij heeft het onder het Oude Verbond gedaan door Zijn knechten, de profeten, door de patriarchen, door de ceremoniën der wet en allerhande plechtigheden, in gezichten en in dromen. Hij heeft het gedaan tijdens Zijn omwandeling op aarde en heden doet Hij het nog door Zijn dienaren (wat heeft Christus niet in Zijn hand?), zodat er niet enig schepsel is die kan zeggen: "Ja, maar die dingen heb ik niet geweten." Wat in deze twee verzen staat, ontnemt ons alle onschuld, want het is een openbare zaak. Dat men Hem geen gehoor geeft en naast en boven Hem andere dingen heeft, dat komt allemaal op onze rekening te staan.

God wil Zichzelf verheerlijken in het zaligen van zondaren, hen herstellen in Zijn gunst en gemeenschap. Spreekt Hij Zijn hart al niet uit tot kinderen, zelfs tot pas geboren kinderen die noch goed noch kwaad weten en voor rekening van de ouders liggen, zodat de ouders er nog een pakje bij hebben? Immers, de doop is toch ingesteld door Christus: "Onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes", en Zijn woord is: "Laat de kinderkens tot Mij komen, en verhindert ze niet, want derzulken is het Koninkrijk Gods."

Hij laat aan onze kinderen de doop toedienen, opdat zij het veld- en merkteken van Koning Jezus op hun voorhoofd zouden dragen. God Drie-enig wil dus onze kinderen eigenen. Zullen wij daar allemaal goed rekening mee houden? Kinderen, jullie hebben een gedoopt voorhoofd en God Drie-enig heeft Zich daarmee aan jullie verbonden om alles voor jullie te willen zijn. Maar nu raakt het ons: wàt doen wij er mede? Leggen wij God als het hoogste op ons hart? Vragen wij naar Hem? Want dat is wat Hij van een ieder onzer wil, groot en klein, jong en oud.

Jezus, Die hier de Wijsheid Gods wordt genoemd, is ook als kind geboren en heeft al de problemen meegemaakt, al de moeilijkheden die kinderen hebben. Dus Hij weet van de moeilijkheden waarmee kinderen zitten. Daarom, als er kinderen zijn die met moeilijkheden zitten, het geeft niet wat, uit- of inwendig, buig dan je knieën maar voor Hem. Want Hij is de Knecht Zijns Vaders om kinderen en volwassenen te dienen. Met Hem kom je nooit beschaamd uit. Lijkt het lichtvaardig om zo te spreken? Dat is het in het minst niet.

Weet je wàt lichtvaardig is? Als wij níet zo handelen en denken het zèlf wel te kunnen met dode rechtzinnigheid, en ons eigen leven te leven. Dàt is lichtvaardig!

Samuël, die van de HEERE gebeden was, was erg jong toen zijn moeder hem in het heiligdom bracht. Hoe was Samuël toen? Hard huilen en roepen om zijn moeder? Neen, hij gaf er niet om dat zijn moeder kilometers ver van hem vandaan zou zijn, want hij wenste in het heiligdom te verkeren. Op een nacht hoort hij een stem die "Samuël" riep. Wat bleek? Dat God hem bij zijn eigen naam riep -- die zijn vader en moeder hem bij de besnijdenis (zoals bij ons bij de doop) gegeven hadden -- als bewijs: "Jij, jochie, die daar in het heiligdom verkeert, Ik ken je wel hoor." Zo kent God ook al de kinderen. Wij kunnen wel eens zeggen: "Ja, die persoon ken ik wel, maar zijn naam weet ik niet", maar God kende Samuël bij naam. Hij is geen ledig Toeschouwer. Voor Hem, de Verstandigheid, is niets bedekt, daarom past het een ieder van ons, om Hem te vrezen.

Sálomo gaat hier verder: "Tot u, o mannen! roep Ik, en Mijn stem is tot de mensenkinderen." Allereerst wil ik er op wijzen, dat Adam als man, maar ook als verbondshoofd stond. Doordat hij zondigde kwam heel zijn nageslacht onder het oordeel en de vloek. Maar nu staat hier niet in verachting: "Het is toch wat, dat Adam, die door God in zo'n heerlijkheid gesteld was, zich heeft laten verleiden, dus gezondigd heeft." Neen, dat vinden wij nergens in de Schriftuur, maar wel vinden wij telkens het woord "mannen". Zelfs komt Christus voor onder de naam van Man: "En die Man zal zijn als een verberging tegen de wind, en een schuilplaats tegen de vloed." Een Man, Die wel steeds over het hoofd wordt gezien, maar Die een verberging en een schuilplaats blijkt te zijn.

Nu zit alles in spanning wat het straks zal worden: zou er oorlog uitbreken? Zal men dan atoombommen, die gruwelijke dingen, gebruiken? Misschien wel waterstofbommen, dan wordt het nog veel verschrikkelijker, want daar zijn geen schuilkelders tegen te bouwen. Dat zou toch ontzettend zijn. Bedenkt dan eens, dat die Man een verberging zal zijn tegen de wind. Christus is zo'n Schuilplaats, dat je "in Hem" geen enkele atoombom behoeft te vrezen. Zó'n Man is Hij.

Hier wordt dus gesproken over mannen, waarmede uitgedrukt wordt: dat men sterk, groot, opgeschoten is in de zonde, sterk in het buiten God te kunnen stellen, sterk in eigen weg te kunnen gaan, sterk met eigen vermeningen, inzichten en dergelijke. Ook hier lezen wij niet dat Christus verachtelijk spreekt: "Jullie kunnen het maar buiten God stellen, jezelf staande houden en je eigen leven, leven; je eet, je drinkt en leeft jezelf, en wat krijgt God ervan?" Hij verwijt niet, maar de Wijsheid roept: "Tot u, o mannen! roep Ik." Tot diegenen, die hoog opgegroeid zijn in de zonde, sterk in zichzelf zijn, doch zonder God, buiten God, sterk in verbeelding, in vermening en in hoogmoed alsof men iets te betekenen heeft.

Niemand behoeft dus te zeggen: "Ja, als ik nu maar een waarlijk vernederde, een kind was, want er staat: "Indien gij u niet verandert, en wordt gelijk de kinderkens, zo zult gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan", en ik ben veel te groot, veel te hoog, dus val ik overal buiten." Neen, Christus sluit geen mens uit, Hij zegt: "Tot u, o mannen! roep Ik." Dus tot alles wat leeft buiten God. Christus is Heer, is Meester, Hij is met het hoogste gezag bekleed; alles is het Zijne, ook alle schepsel. Zijn bedoelingen zijn dan ook zo rein, zo goed.

Wat is Zijn oogmerk? Om, als de Heilaanbrenger, ons -- die, in ons sterk zijn buiten en zonder God, niets dan jammer en ellende hebben -- eens in de ware, de waarachtige vrijheid te zetten, en dat uit Gods eeuwige genade, uit Gods welbehagen, zodat een christenmens door het geloof een vrije zou zijn, aan niets onderworpen en niemands onderdaan, en tegelijk, uit de liefde, aller knecht en ieders onderdaan zou zijn. Dàt is de bedoeling van Christus en dat is de ware vrijheid van de christenmens. Een andere is er niet. Laten wij daarop acht geven. Het geloof maakt ons vrij - niemands onderdaan - en de liefde maakt ons ieders knecht en onderdaan.

Daar Hij hen met die rijkdom wil verrijken, wil Hij dat niemand dit zou ontgaan. Daarom: "Tot u, o mannen! roep Ik, en Mijn stem is tot de mensenkinderen. Gij slechten!" Zie je wel, geen

mooie woordjes van "aardige" zielen, of "kleine" zielen. Niets daarvan! Mannen: in zichzelf vol vermening, mensenkinderen die, der ijdelheid onderworpen, heden groot en morgen dood zijn.

Dat is het deel van een mens. En nu zegt Hij: "Gij slechten." Wat is slecht? Daaronder verstaat de Schriftuur alles wat niet voor verbetering vatbaar is. Zó is het met ons gesteld!

Neem een houten meubelstuk dat totaal vermolmd is, bijvoorbeeld een bank; daar kun je alle molmgaten wel van dichtstoppen en aan het plamuren gaan, gronden, verven en nõg eens verven, zodat men tenslotte zegt: "Prachtig!", máár ... je moet er niet op gaan zitten of er zwaar op leunen, want dan valt het hele spul uiteen. Het was verteerd, daar helpt niets aan. En wij zijn mensen die in zo'n slechte staat zijn, daar helpt ook totaal niets aan, wij zijn niet voor verbetering geschikt. Maar Christus geeft ons hier te kennen: Ik ben de Tussenpersoon tussen de Vader en u, laat Mij eens handelen. Hoort eens aandachtig naar Mij, want gij, zondaar, maakt er totaal niets van. Wat moet gij klaarmaken? Uw staat is veel te verschrikkelijk. Hoe maken wij het met de zonde? Die maken juist de scheiding tussen God en ons! Als wij één zonde doden, komen er wel tien voor in de plaats. Wat moet je dan beginnen? Met al het werk dat wij proberen te leveren, komen wij er temeer achter: ijdelheid, nietig te zijn. Het gáát niet! Wij kunnen niet zó doen of de zonden gaan dóór, het verderf blijft voortwoekeren gelijk de kanker, er is niets aan te doen. Hij geeft ons te kennen: gij kunt het niet met al uw hoogmoed en eigendunk, maar Ik heb Mijn oog op u geslagen, Ik roep ulieden: "Gij slechten!", laat Mij eens werken. Wát wil Christus dan werken? Hij wil bij ons niet véél, maar àlles doen wat tot zaligheid en het eeuwig leven nodig is: Hij wil ons uit die staat halen.

Er was eens een oude vrouw (diep in de tachtig, bij de negentig) die, terwijl zij onder het gehoor bij Bogaard zat, hem en alles uit het oog verloor omdat Christus haar ten huwelijk kwam vragen. Zij was zó eenvoudig, dat zij zei: "Maar wat moet dat toch worden, zo'n uitgeleefde ouwe ziel als ik ben." Doch toen werden haar ogen geopend dat Christus haar, als Zijn vrouw, uit haar armoede wilde halen en haar Zijn rijkdommen schenken. Hij bedoelt om onze armoede en onze zonden weg te nemen, en dat Zijn rijkdom, Zijn overvloed, van ons wordt. Hij wil trouwen in gemeenschap van goederen. Dan worden onze zonden de Zijne, en Zijn rijkdom de onze.

Vandaag is het 31 oktober, dan herdenkt men op veel plaatsen de hervormingsdag, zelfs ook nog wel Lutherdag. Ik heb er wel eens over gedacht of het nog niet zover zal komen dat het protestantisme er tenslotte ook nog "heiligen" op na gaat houden. Voor dankdag is er soms geen tijd om vrij te nemen, maar ik hoor dat er zelfs vrij gegeven wordt omdat het hervormingsdag is. Mogelijk zult gij zeggen: "Zijt gij er dan op tegen, dat er van die dag -- dat Maarten Luther 95 stellingen aansloeg aan de slotkapel te Wittenberg -- gedachtenis gehouden wordt?" Welnee, helemaal niet, het is nog Bijbels ook. God wil dat Zijn werk in het leven zou worden gehouden: "Vertelt uw kinderen daarvan en laat het uw kinderen hun kinderen vertellen, en derzelver kinderen aan een ander geslacht." Sprak God ook niet van Abraham: "Ik heb hem gekend, opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem zou bevelen, en zij de weg des HEEREN houden, om te doen gerechtigheid en gerichte; opdat de HEERE over Abraham brenge, hetgeen Hij over hem gesproken heeft?" God zag Abraham dus daarin aan, dat hij over Hem en over Zijn werken sprak. Op die zaak is dus niets tegen. Maar hoe wordt het nu gedaan?

Onlangs heb ik weer een stukje over de hervorming gelezen en dan moet je zeggen: verschrikkelijk! Want, waar loopt het dan eigenlijk over? Dat Luther eigenlijk de man geweest is waardoor wij protestanten geworden zijn en niet meer rooms. Heeft God er eerbied voor wat wij geworden zijn? Net zo min als voor heel het roomse gedoe! Wat is bij Luther de zaak geweest? "Hoe kom ik hersteld in de gemeenschap met God, mijn Schepper?

Hoe word ik rechtvaardig voor Hem?" Daar stond hij, al wat hij zèlf deed was fout, alles wat hij zelf deed faalde. Totdat het God behaagde, hem door Zijn Geest en genade te verlichten, dat Zijn

Zoon, Die hier genoemd wordt de Wijsheid en de Verstandigheid, als Borg en Middelaar voor de zonde had betaald, Gode genoeg had gedaan, die levendmakende Geest had verworven en dat wij alleen door het geloof in Jezus Christus voor God zijn, wat wij moeten wezen.

Dat Luther die 95 stellingen heeft aangeslagen aan de slotkapel te Wittenberg, is niet anders geweest, dan dat hij zich, krachtens zijn ambt en zijn eed als doctor in de Heilige Schrift, verplicht gevoelde om zijn pen op te nemen tegen de aflaathandel. Hij had het nog wel in het Latijn gedaan, de taal der geleerden; er was dus helemaal niets bij van: "ik zal eens." Het is alles uit zijn hart voortgekomen, want hij bedoelde God. God heeft dat als middel willen gebruiken, en toen is er die geestelijke opleving gekomen dat men alleen zalig kan zijn door het geloof in Jezus Christus. Dàt is toch het doel van hem geweest en dat dàt gezocht zou worden. Ook wat ik zo-even aanhaalde -- dat de vrijheid van de christenmens bestaat in de gebondenheid aan Christus door het geloof en dat men tegelijk uit de liefde ieders knecht is en alle dingen onderworpen -- is een uitspraak van Luther. Dàt is het ware leven. Een ander leven uit God, de God van zaligheid is er niet.

Christus bedoelt het volkomen herstel van de zondaar in de gunst en gemeenschap met God. Hij wil dat wij als slechten eens kloekzinnigheid, en als zotten met het hart zouden gaan verstaan. Wat? Wel, datgene, dat bij God geldt. Want wat bij mij, bij u, bij de mensen geldt, is een ijdel ding. Als de dood komt, houdt dat alles op. Maar wat geldt er bij God? Wat blijft staande wanneer de dood komt? Ja, wat is nú al geldend bij God, waardoor ik vrede, gemeenschap en gunst heb en om dat straks ook te hebben in aanschouwen? Dat alles in Jezus Christus is tot zaligheid: genade, zaligheid en eeuwig leven.

Laten wij, eer ik verder over spreek, nog zingen uit Psalm 89 het 7e vers:

Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort! ...

Het is wel een grote vernedering om hier openbaar te worden als een slechte, als een dwaas! Want zó staat het er: "slechten" alsmede "zotten". Maar als wij hier over de aarde kunnen gaan en onze staat en stand buiten Christus zoeken op te houden als voorname, aardige, verstandige, goede mensen, vertelt dan eens, wat hebben wij dan aan de binnenkant? Wat hebben wij dan van God en Christus bij ons? Moeten wij dan niet zeggen dat wij leeg en ontbloot over de aarde gaan? Ja toch? Al legt Christus Zijn schatten, Zijn weldaden, Zijn rijkdommen bij ons als aan de voeten, geraken wij dan daardoor als in vuur en vlam om Hem en Zijn werk te eren en Hem deelachtig te worden? Neen toch? Waarom niet? Och, wij zijn er van nature te hóóg voor! Wij zijn nog te rijk, te gelukkig.

Maar als wij nu als slechten openbaar komen, als dwazen, kortom als mensen die het aan alles ontbreekt, en het gaat tot ons doordringen dat Christus Middelaar is, en dat uit God, in Wie alle schatten, gaven, weldaden en zegeningen zijn, waarmede Hij ons wil verrijken, kan het dàn in onze armoede, dat wij als in vuur en vlam geraken? Já toch? Waardoor? Doordat wij gaan verstaan dat het werk Gods, het werk der genade, een volkomen beantwoording is in onze ellende, in ons ongeluk, in onze nood en dood. Dan kunnen die gezegende hemelschatten gaan uitblinken, zodat die meerder waard zijn dan 't fijnste goud op aard'. Dan wordt dàt alles.

Toen er hongersnood heerste in Kanaän, mocht Jakob met zijn groot gezin nòg zo zuinig met het eten omspringen, maar waar afgaat en niet bijkomt, daar houdt ten laatste àlles op. En al zagen die broers van Jozef er nòg zo tegen op om naar Egypteland te gaan -- want zij zaten wel met de brok, daar zij eertijds hun broer naar Egypte hadden verkocht, daarom als zij het gedaan hadden kunnen krijgen, dan waren zij nooit naar Egypte gegaan -- maar já, in Egypte was er óvervloed van brood en het land Kanaän raasde van de honger, dus uiteindelijk hebben zij het tòch gedaan, uit de honger! Zij hebben de hitte getrotseerd en wat er aan de binnenkant zat, er was niets aan te doen. Dat deed de honger.

Als ze zelfs Simeon moeten achterlaten en die heer hard met hen sprak dat zij ook Benjamin moesten meebrengen, dan is het met diezelfde mensen, die Jozef eerst verkocht hadden, zó gesteld, dat Ruben tegen zijn vader zegt: "Dood twee van mijn zonen, zo ik hem (Benjamin) tot u niet wederbreng." En Juda zegt: "Ik zal borg voor hem zijn." Waardoor kwam dat toch allemaal? De honger deed het werk en, ... er was in Egypte overvloed.

Nadat Jozef zich aan zijn broeders bekend gemaakt had, moesten zij heengaan om hun vader te halen en hun vrouwen en kinderen. Ja, dat was geen kleinigheid, want dan kwamen zij voor hun vader als schandvlekken voor de dag, zij hadden hun broeder voor slavengeld verkocht. En dat niet alleen voor hun vader, maar ook voor hun vrouwen en kinderen, voor héél de familie. Werkelijk, als ze er de kans voor hadden gehad, dan hadden zij die hele zaak zeker achtergehouden! Want dat valt niet mee, maar het kòn niet anders.

Zij zijn hun vader gaan boodschappen: "Jozef leeft nog, ja, ook is hij regeerder in gans Egypteland." En toen moesten ze wel gaan vertellen hoe alles in elkaar zat: "Wij hebben hem verkocht, maar ... God heeft zó gehandeld." Daarna zijn ze allen naar Egypte gegaan. Dat is ook niet zó gegaan: "Ja Ruben, nu moeten we gaan, er schiet ons niets anders over. Nu, laten wij dan maar gaan." Neen! Juda is zelfs vooruit gegaan. Hij zal wel op een kameel gegaan zijn, om Jozef zo gauw mogelijk te zeggen dat vader Jakob op komst was, met alle zielen die hij verworven had. Zij zijn in Egypte gekomen om geen last meer te hebben van de honger. Want Jozef was zó schatrijk: hij was heer van heel Egypteland.

Het is Christus bedoeling met: "Gij slechten, gij zotten!" -- die buiten God zijn, buiten Zijn gemeenschap, die in een staat zijn waarin men ten onder moet gaan, moet verzinken en geen leven hebben in zichzelf, voor wie het oordeel vast staat (want buiten satan is er geen ongelukkiger schepsel dan een natuurlijk, dan een gevallen mens) -- luistert nu eens naar MIJ. Hoort toch eens wat Ik voor u heb: volkomen herstel! Versta eens kloekzinnigheid en verstaat eens met het hart. Hij is die geestelijke Jozef en de korenschuren zitten vol tot aan de nok; bij Hem is er geen krimp.

Zijn ambt, Zijn werk (en dat uit God, van voor de grondlegging der wereld) is, om als de tweede Adam volkomen herstel aan te brengen, en alle verloren schatten weer bij ons terug te brengen en ons een kennis te geven zoals Adam en Eva in de staat der rechtheid niet hadden. Want die hadden Christus niet als Middelaar nodig. Wat is dan het geval? Dat zondaars, die gezaligd worden, nog dieper in het hart van God zien dan Adam in de staat der rechtheid! Dat levert Christus op! Zó'n Persoon is Hij. Zijn wij in grote armoede, tot die rijkdom wil Hij ons brengen.

Laat ook niemand zeggen: "Ja, maar zou Hij dat wel aan iemand als ik ben, willen doen?" Als wij goed acht geven op die twee woorden: "Slechten" en "Zotten", dan worden alle: "ja maar's" en: "kijk maar's" en: "och maar's" uitgesloten. Want Christus sluit niemand uit, maar Hij wil dat wij, met prijsgeving van alles buiten Zijn Persoon en werk, Hem eens laten spreken, Hem eens laten handelen. Heeft Hij de hoogste eer van Zijn Vader gekregen, dat wij Hem dan ook die hoogste ereplaats geven, die plaats waartoe Hij door de Vader is gezalfd en verordineerd. Want Hij moet zaligmaken en Hij wil zaligmaken. Dat is Zijn ambt. Alles wat de mens doet, is als die Koning in het aangezicht slaan en het is slechts hersenwerk. In Hem is alles wat wij in Adam verloren zijn. Daarom wordt Hij de tweede Adam genoemd.

Onder oud-Israël was er een wet, dat als de erfenis door armoede verloren was gegaan, dan had de nabestaande, dus een bloedverwant de plicht om de erfenis te lossen en aan de oorspronkelijke eigenaar terug te brengen. Wij lezen dat Naómi een bloedvriend had van haar man, van het geslacht van Elimélech en dat zijn naam Boaz was. Deze Boaz kon het zich wel veroorloven alles wat van Elimélech was geweest en van Machlon en Chiljon om dat terug te

geven, want hij was een man, geweldig van vermogen. Wat heeft Ruth, de Moabietische daaraan gedaan? Niets, dan dat zij met haar armoede voor de dag is gekomen, naar hem toe is gegaan en het in zijn handen heeft gegeven, zeggende: "Breid dan uw vleugel uit over uw dienstmaagd, want gij zijt de lossen." Daar horen wij dus: "Ik ben op uw persoon aangewezen." Dat heeft Boaz zó wel verstaan, dat hij tegen haar zegt: "Gij hebt deze uw laatste weldadigheid beter gemaakt dan de eerste, dewijl gij geen jonge gezellen zijt nagegaan, hetzij arm of rijk. En nu, mijn dochter, vrees niet; al wat gij gezegd hebt, zal ik u doen; want de ganse stad mijns volks weet, dat gij een deugdelijke vrouw zijt."

Wat zij deed, deed zij naar de wet die God aan Zijn Israëel gegeven had. Daarop heeft Boaz zich in de poort gezet, en is op de rechte wijze handelend opgetreden, ook naar de wet van God, en is Ruth de vrouw geworden van Boaz. Niet op een scheve, verkeerde wijze, maar in de zuivere, rechte weg. Dàt bedoelt Christus. Al wat kwijt was kreeg Ruth terug, want Boaz droeg overal zorg voor. En nu wil Christus hier te kennen geven: Gij slechten, gij zotten, dat doe Ik. Geeft eens acht: laat al het uwe los en laat Mij, daar het Mijn werk is, het eens doen, want Ik, Ik ben de volkomen Bedienaar des heiligdoms.

Laat dit genoeg zijn voor het morgenuur, om dan vanmiddag stil te staan bij wat de Koning doet, namelijk "zotten" en "slechten" in de adelstand verheffen en hen maken tot, wat God wil dat zij zouden zijn, namelijk: Zijn kinderen. Kinderen, die des HEEREN wet betrachten en dat uit de genade Gods.

Dat God, de God van alle genade, het gesprokene heilige en dienstbaar stelle, opdat niemand vrijuit ga, maar dat een ieder het oogmerk Gods versta, dat Hij ons tot eer van Zijn Naam zalig gemaakt wil zien.

Dat wij dan zouden verstaan welk een Persoon Jezus Christus is, boven alle lof en eer verheven, uit Wie alle tijdelijke, geestelijke en eeuwige zegeningen zijn, door Hem verdiend, opdat wij, met Zijn weldaden en zegeningen verrijkt, weer zouden eindigen in de Oorsprong, en alzo als slechten leren wat goed is, en als zotten de verstandigheid betrachten en het leven genieten, en dat uit God, tot heerlijkheid en dankzegging aan Zijn Naam. Dat Hij daartoe ons Zijn Woord heilige, om Zijns verbonds wil. Amen.

Slotzang

Psalm 84: 6

Want God, de HEER, zo goed, zo mild, ...

Zegen.